

Our Solar Town

Učna enota 4.1

Mediji

Učne enote
UE1.1 do 6

Vodič

TA DOKUMENT JE POVEZAN Z

akaryon⁰
WETTOOLS • UMWELT • FÖRDERUNGEN

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Climate Alliance
Austria

Učna enota 4.1 - Učno gradivo

Mediji

Medij oz. občilo je komunikacija med oddajnikom (avtorjem sporočil) in prejemnikom (bralci, gledalci, poslušalci). Mediji so naš vsakdan, vplivajo na naš način življenja, na izbiro življenjskih stilov, na komunikacijo z drugimi in izbiro vrednot. Otroke spremlja medijsko nasičena družba že od samega rojstva. Živimo v svetu, kjer so mediji prisotni povsod. Zelo pomembna v današnji digitalni dobi je kritična presoja ponujene vsebine, zavedanje možnosti učinkovitega izražanja in razlaganja sporočil. Zato je otroke potrebno naučiti medijske pismenosti.

Mediji opravljajo 4 osnovne funkcije: informacijsko, interpretacijsko, socializacijsko in zabavno. Za vse množične medije pa velja, da so javni, hitri, organizirani in minljivi.

Pri *Odnosih z javnostjo (Public Relations)* gre za vzpostavljanje trajnih odnosov med podjetjem in okoljem na podlagi dvosmerne komunikacije z deležniki podjetja. Ponavadi gre za obstoječe in potencialne kupce, govorimo pa lahko tudi o medijih, zaposlenih, sindikatih, lokalnih skupnostih, ipd.

V kolikor pripravljamo javno predstavitev, je dobro vedeti, da si bo publika v povprečju zapomnila:

- 20 % tega, kar slišijo,
- 30 % tistega, kar vidijo,
- 50 % tistega, kar vidijo in slišijo,
- 70 % tistega, kar vidijo, slišijo in o čemer takoj govorijo.

Vrste medijev so: tisk, radio, televizija in svetovni splet (video, blog, vlog, socialna omrežja,...).

Za uspešno rabo kateregakoli medija, pa naj gre za informiranje ali komuniciranje, moramo upoštevati nekaj pravil:

- Časovni okvir (trajanje objave, dolžina članka, čas izdajanja oz. objavljanja,...).
- Izbrana tema naj bo predstavljena na primeren način tako, da jo bo večina ljudi razumela.
- Izbrana tema potrebuje podrobno raziskavo in poročanje prilagojeno posameznemu mediju.

Uredniški sestanek na radiju - Kako naredimo radijski prispevek?

1. Dolžina prispevka naj ne bo daljša od 3-eh minut. Če pa je daljša, prispevek razdelimo na primerne krajše dele.

2. Določimo temo prispevka.

3. Razdelimo naloge: Kdo bo napisal prispevek, kdo bo voditelj in kdo bo gost.

4. Kako napisati prispevek:

- pišemo v obliki pogovora (vprašanje - odgovor, diskusije),
- pišemo v sedanjiku,
- takoj na začetku navedemo ključne informacije - kdo, kaj, kako, kdaj, kje, zakaj - da pridobimo zanimanje poslušalca, šele potem predstavimo zgodbo z uvodom, osrednjim delom in zaključkom; radijski voditelj v povzetku prispevka lahko doda tudi svoje mnenje.

5. Uporabljamo knjižni jezik:

- Kratki, enostavni, jasni stavki (dolgi približno eno tipkano vrstico v povprečni velikosti črk); stavkov ne ponavljamo, izogibamo se tujk in zahtevnih besed, uporabimo take, ki opišejo in vizualizirajo besedilo.
- Prispevek napišemo tako, kot da bi ga govorili in ne brali.

6. Snemanje radijskega prispevka:

- Besedilo preberemo glasno, jasno in tekoče.
- Lahko uporabimo zvočne efekte za ponazoritev besedila, glasbeno ozadje ali glasbene vložke med besedilom. Prispevek lahko računalniško obdeleamo in šele potem predvajamo na radiju.

Zavedati se moramo, da so poslušalci lahko vsi, tako učenci, učitelji in drugi odrasli, ki nas ne vidijo, ampak samo slišijo. Zato govorite vznemirljivo, kratko in dosledno, dodajte ravno prav osebnega pristopa, vendar resno in zanimivo.

Uredniški sestanek za svetovni splet - Kako pripraviti članek za na splet, blog, video prispevka ali objavo na socialnih omrežjih

Najpomembnejši na spletu je naslov; biti mora privlačen, vsebovati mora ključne besede, opisovati vsebino članka in zaznati ga morajo spletni brskalniki.

Pomemben je tudi vizualno privlačen dizajn, kot so slog pisave, dodane ilustracije in zvoki.

1. Spletni članek - Blog

Poleg informacij so v blogu podana tudi osebna mnenja in izkušnje avtorja. Pomembno je, da redno objavljamo. Smiselno je objavljati povezave na blog prek socialnih omrežij. Vizualna podoba je zelo pomembna, zato se morate potruditi, da oblikujete celoten izgled bloga in tudi vsako posamezno objavo. Komentari bralcev so dobrodošli, moramo pa poskrbeti, da se bomo nanje odzvali redno in prijazno.

UČNA ENOTA 4.1: UČNO GRADIVO

1. Krajše in pogostejše objave bodo pritegnile več bralcev! Smiselno je določiti približno število besed za eno objavo in število objav. Objave lahko razdelimo na več krajših, če je prispevek daljši. Objavljajmo redno, v razmaku parih dni. Določimo teme objav in predogled vsake, če jih imamo več.

2. Določimo, kdo bo napisal prispevek, kdo bo poskrbel za vizualno podobo in kdo poiskal ilustracije.

3. Nasveti pri pisanju prispevka:

- Naslov: Naj bo zanimiv, da prepriča in pritegne bralca v branje celotnega prispevka.
- Zgradba besedila: Uvod - osrednji del - zaključek.
- Slog besedila: Kratki odstavki s 3-4 stavki ali manj. Med odstavki naj bo praznina oz. prazna vrstica.
- Struktura besedila: Dolge prispevke razdelimo na posamezne odstavke. Z povezavami na posamezne odstavke lahko zagotovimo bralcu hiter prehod med željeno vsebino.
- Ključniki: Ključnim besedam dodajte # ključnik (hashtag).
- Povezave na podobne vsebine: Dodajte povezave na spletne strani s podobno vsebino, z dodatno razlago teme, do podobnih objav na našem ali drugem blogu, videi,...vse, kar mislimo, da bi podkrepilo naš blog prispevek.

4. Nasveti pri izdelavi vizualne podobe:

- Ilustracije so zelo pomembne, naj bodo originalne, zanimive, kvalitetne in če niso naše, z navedenimi viri. Lahko so tudi osebne fotografije.
- Vrsta in velikost pisave, naslova, podnaslova, povezav, besedila, presledki, opisi, fotografij ipd. naj bodo v celotni objavi enaki. V naslednji objavi pa lahko spremenimo (barvo pisave, pisavo,...). Možnosti na spletu so neomejene!

5. Uporabimo knjižni jezik tako, da bodo bralci imeli občutek, da se z njimi pogovarjamo. Na tak način se lahko bralci poistovetijo z avtorjem in dobijo občutek, da avtorja poznajo. Uspeh objave je tako zagotovljen.

2. Video prispevek

1. Naj ne bo daljši od 3-eh minut.

2. Določimo temo prispevka.

3. Določimo, kdo bo kamerman, voditelj, gost,... Več ljudi kot sodeluje, bolj dinamičen in zanimiv video lahko naredimo.

4. Priprave pred snemanjem:

- Naslov naj vsebuje ključne besede in zanimiv opis dogajanja v videu.
- Pred snemanjem je smiselno napisati "scenarij" - potek dogajanja ter kaj in o čem bi želeli govoriti.

- V uvodu se predstavimo, pozdravimo gledalce in predstavimo osnovne informacije o temi, ki jo bomo predstavili v videu. Sledi osrednji del in zaključek, kjer dodamo osebno mnenje o temi in se zahvalimo gledalcem.

5. Snemanje:

- Snemamo lahko s kamero, fotoaparatom ali pametnim telefonom, ki ima dovolj prostora za vse posnetke.
- Pred snemanjem preiskusimo, če vse deluje: video, zvok,...
- Dnevna svetloba je najbolj primerna (direktno sonce in osvetljeno ozadje nista primerna).
- Govorimo glasno, razločno in jasno.
- Ozadje naj bo enostavno, čisto in tiho. Naj ne izstopa in pritegne preveč pozornosti.
- Video prispevek lahko posnamemo večkrat in ga računalniško obdelamo kasneje.

6. Urejanje videa na računalniku z določenim programom: lahko skrajšamo, izrežemo, dodamo zvočne in vizualne učinke, pospešimo ali upočasnimo, združimo več posnetkov skupaj in naredimo prehode, dodamo naslove in drugo besedilo, glasbo in fotografije,... Če vključimo v video karkoli, kar ni naše, moramo navesti vire!

Zanimiv, uporaben in brezplačen urejevalnik videov lahko najdete [tukaj](#).

3. Objave na socialnih omrežjih

Socialna omrežja (Facebook, Instagram, TikTok, ipd.) so zelo pomembna pri širjenju informacij. Z objavami na socialnih omrežjih lahko opozorimo tudi na že objavljene bloge, video vsebine, spletne strani in tako informacije dosežejo zelo veliko ljudi.

1. Objava naj ne bo daljša od 2-3 stavkov, ki vsebujejo ključne besede prispevka. Lahko je tudi trditev ali vprašanje... Objava naj vzbudi zanimanje, da se bo spletni obiskovalec želel poglobiti v daljši poglobljen prispevek.
2. Objavi dodajmo povezavo na daljši prispevek.
3. Lahko dodamo ključnik # (hashtag). Tako bo objava dosegla še več ljudi.
4. Najbolj obiskane so tiste strani, ki veliko in redno objavljajo. Najboljše so kratke, a redne objave.
5. Lahko dodamo gibljive slike, nalepke in emotikone (smily lahko nadomestijo besedilo) Lahko izbiramo barvo besedila, pisavo,... Dodajte osebni pečat, pa vas bodo obiskovalci takoj prepoznali.
6. Odgovorimo na vsak komentar in se zahvalimo za všečke.

Viri:

- https://dijaski.net/gradivo/soc_sno_mnozicni_mediji_in_komunikacije_01
- http://dk.fdv.uni-lj.si/magistrska/pdfs/mag_vovk-liljana.pdf
- <https://www.spletnohero.si/najboljsi-triki-za-pisanje-besedil-za-spletne-strani/>
- Fotografija mikrofona by John-Mark Kuznietsov from Pexels
- Video urejevalnik <https://spark.adobe.com/sp/design/video/e7e4fb64-967a-44db-8e88-eb6b59d0b856>

UČNA ENOTA 4.1: UČNO GRADIVO

Učna enota 4.1 - Učna priprava

Mediji

Učenci se naučijo pripraviti radijski prispevek in spletno video objavo.

ČAS: 90 min

ORGANIZACIJA DELA: frontalna, skupinsko delo

METODOLOGIJA: diskusija, raziskovalno delo na spletu

CILJI:

Cilji iz projekta: Varovanje okolja in energija

Učenci se naučijo:

- kako napisati članek o varovanju okolja

Dodatni cilji:

- kako narediti video ga objaviti na socialnih omrežjih
- kako pripraviti radijski prispevek

PRIPOMOČKI:

- računalniki
- pametni telefoni

UVOD / MOTIVACIJA (10 min):

Učenci z učiteljem govorijo o oglaševanju in predstvitvah v današnjem času. Nato se učenci razdelijo v 4 skupine: Radijo, Svetovni splet, ki pa je razdeljen na Blog, Video in Socialna omrežja. Vse skupine imajo enako temo, solarno-termalni sistemi. Vsaka skupina naj jo predstavi po svojih željah.

OSREDNJI DEL (50 min):

Učitelj ima "uredniški sestanek" z vsako skupino, kjer njeni člani predstavijo ideje, si razdelijo delo, določijo časovni okvir, dolžino prispevka, vizualno podobo. Vse informacije lahko najdete v učnem gradivu zgoraj.

Učenci najprej iščejo informacije po spletu in literaturi, pa tudi učnih enotah UE1, UE2, UE3. Najprej naj napišejo članek o solarno-termalnih sistemih. Skupine naj same odločijo, ali bodo predstavile tehnični, ekološki, ekonomski, uporaben, reklamni vidik Solarno-termalnih sistemov, lahko pripravijo intervju z uporabnikom kolektorja ali podjetjem, ki jih izdeluje,... Učitelj nadzira, da vsi v skupini delajo, usklajuje, da se ideje morebiti ne ponavljajo in pomaga z nasveti.

ZAKLJUČEK (30 min):

Učenci predstavijo svoje prispevke. Radijski in video prispevek posnamejo na pametne telefone. Na koncu svoje prispevke tudi objavijo, lahko preko spletnega orodja na spletni strani Sončnega mesta, Instagramu, Facebooku, Tik Tok,...

Kontakti:

SPLETNA STRAN: <https://solartown.eu/>

akaryon GmbH, Austria

Spletna stran: <http://www.akaryon.com/>

Climate Alliance Austria

Spletna stran: <http://www.klimabuendnis.a>

Solar Heat Europe/ESTIF

Spletna stran: <http://www.solarheateurope.eu/>

KPE Pertouliou Trikkeon, Greece

Spletna stran: <https://blogs.sch.gr/kpepertoul/>

VseUK Institute, Slovenia

Spletna stran: <http://www.vseuk.si>

KONTAKTI: SOLARTOWN.EU

